

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік: зі щоденною
вистилкою 7 доларів, або 12
рублів; з вистилкою двічі
в тижні 5½ долара, або 10
рублів; з вистилкою що субо-
ти 4½ долара, або 9 рублів.
Поодинокі числа по 10 сот.

Телефон Редакції ч. 1484 — Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш.
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича

Виходить у Львові що дня крім неділь руских свят о 5½ год. по полудні.
Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» при ул. Осоловських ч. II. партер (фронт від ул. Тихої). Експедиція місцева в Агенції Соколовского і касажі Гавмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження.

Рекламації неопечатані є вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсіланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Минше наближене Росії до Австрії.

(§) Під тим наголунком подав інсбруцкый дневник «Allgemeiner Tiroler Anzeiger» в числі 28 — буцім то за висказами якогось визначного дипломата — вельми замітну передовицю, на яку звернуло свою увагу столичне віденське дневникарство, а яка і для нашого загалу буде не менше цікава.

«Європейське дневникарство — пише «Allg. Tir. Anzeiger» — займає ся від якогось часу питанням про наближене Росії до Австрії. При тім вказують на нову небезпеку війни у східній Азії та говорять, що Росія, щоби мати на далекім Сході Азії вільну руку, старає ся закрити свої плечі від австрійської границі і тому зневолена мирити ся з Австрією і покидати зовнішню політику на ближнім Сході.

Одначе мені здає ся — каже неназваний дипломат в інсбруцкім дневнику, що тут маємо діло тільки із хитрим маневром Москвичів, яким они задумали вколосати Австрію до безжурности і яким бажають, займаючи ся позірно знов східно-азійським питанням, відвернути увагу від своєї підмільної кирині на Балкані.

За тим згогадом промовляють дві дуже важні обставини. Одна, що Чаріков, найбільше залий зі всіх панславистів і ворогів Австрії, став російським послом на Золотім Розі і розвиває там дуже жваву діяльність, щоби наустити балканські народи проти Австрії й підкопати тим чином вплив Австрії на Балкані.

В цьвітні сего року відбуде ся в Софії всеславянський конгрес, на яким погребануть неудачний неославизм і воскресне опять старий православний, Австрії ворожий, панславизм чи русизм. Є чутка, що на тім конгресі буде ухвалена резолюція проти прилуки Босни і проти розширювання впливів Австрії на Балкані та заявлять ся проти католицких живел Австрії.

Як бачимо, з якою запопадливістю заходить ся Росія на Балкані, щоби скріпити там свої впливи, то рішучо годі повірити, щоби Росія схотіла на все знов уступити з Балкану і помирити ся цілковито з Австрією.

Але ще друга обставина промовляє проти сего:

Починником тих настроєвих звісток в дневниках що стілько розказують про сей мнимий зворот в російській політиці, уважають льондонського дописника «Нового Времени», Веселіцкого-Бождаровича, якого недавно прийняв на послуханю наш міністер заграничних справ, гр. Еренталь. Веселіцкий був вже здавна одним із найзавзятіших противників Австрії, та виступав все годі на видівню, як ходило о те, щоби висунути наперед російську політику на Балкані і розвинути завзяту агітацію проти Австрії.

З приводу грози оружноі справи зі Сербією був Веселіцкий не тільки провідником в публіцистичній борні панславистичної печати проти Австрії, але став також орга-

нізатором підривних заходів балканського комітету і великосербських кругів, що цькували проти Австрії.

Про Веселіцкого розказує G. Ghikas, колишній секретар звісного російського амбасадора і державника Новікова, вельми інтересні подробиці в однім із своїх творів. Між иншим розказує G. Ghikas, що Веселіцкий, босанський уроженець, займав якусь посаду при російським міністрі заграничних справ і був приневолений її покинути з причини якогось простого злочину. Блукаючи по Європі, прибув він в часі босанського повстання в році 1875 до своєї вітчизни, де видавав ся повірником петербурского «благодіятельного общества» і велів наївним неграмотним Босанцям окликати себе повновластцем босанського народа на основі якихось фальшивих грамот.

Веселіцкий агітував в Босні за основами босансько-герцеговинського князівства і зібрав на ту «визвольну борбу» Босанців по цілій Росії величезні суми з яких якусь частину розділив поміж Босанців, а останками набив свою власну мошонку. Незнайки-Босанці думали, що Веселіцкий роздав ті дарунки по 2—5 фраків зі свого власного гроша і називали его загалом «Божим посланцем — Божи-даровичем». Опісля поїхав він справді до Петербурга, назвавши ся «гасп. діном Божи-даровичем», щоби там хлопотати у царя о засновини самостійного босансько-герцеговинського князівства. Одначе в Петербурзі розійшла ся скоро чутка, що той Божи-дарович є тожний з колишнім утікачем Веселіцким, отже він приневолений був знов втікати з Росії. Опісля удав ся він до Дрезна, де закупив собі за суми, зібрані на босанську визвольну борбу, гарне добро і проживав собі супокійно власником великої земельної посілости, аж поки не прогнали его опять і з Німеччини за его панславистичні агітації. Відтак пішов він до Болгарії. Як Ghikas розказує, виринув він раз знов шаніше в Черногорі, коли Черногора рішила ся на війну проти Туреччини. Веселіцкий вступив до черногорського війська капітаном і зібрав в Росії великі суми для тов. червоного Хреста. Колиж той баталіон добровольців, до якого належав капітан Веселіцкий, мав рушити до отвертого бою, шез кудись нечаяно бодрий капітан із Черногори, а князь Николь дізнав ся аж з поміщених письм Веселіцкого, що сей зібрав був великі суми в Росії на чорногорське тов-о червоного хреста.

(Конець буде).

Політичний огляд.

Заграниця.

Панованє молодотурків хизить ся до упадку, а одною з головних причин сего є те, що панують непорозуміння не лише між поодинокими місцевими комітетами, але й внутрі серед самих тих комітетів. Особливо спорять о першєвство два комітети: солунський, який причинив ся до повалення старої системи правління, і царгородський, який підносить, що его обов'яз-

ком є попірати молодотурецку політику супроти правительства.

Від минувшого четверга поділило ся молодотурецке сторонництво на дві партії, а повід до сего дав міністер війни Мегмед Шефкет-баша. Вже від сего початку, як усунено Абдуль Гаміда, повстали між Шефкетом-башею а комітетом непорозуміння, бо як лише перший повалив старотурецку реакцію, почав рядити впрост по диктаторски. Він був одною з перепон при обсажденю великого везирату після упалку Гусейна-баша, бо не хотючи стратити популярности, не хотів сего достоїнства прийняти. Виравді за нового великого везира Гаккі-баші прийняв він теку міністра війни, але се не усунуло непорозуміння між ним а комітетом.

Минувшої середи прийшло до отвертої війни в комітеті, а Гусейн Джагід, який промовляв за згодою з Мегмед Шефкетом-башею, мусів виступити з комітету, а ще инші виступленя мабуть послідуять. Самі молодотурки не таять ся з тим, що їх власть упаде зовсім. Багато ворогів мають они серед послів і населеня, а недавно прийшло до завязаного спору з сенатом. Молодотурки раді булиб, щоби вся законодавна власть була в руках парламенту, але на се не хоче згодити ся сенат і коли парламент предложив сенатови нову редакцію основних законів державних, сенат звернув їх зі своїми поправками парламентови. Инші справи дали повід до сего, що сі два законодавні тіла завзято тепер себе поборюють.

Дві панованя молодотурків здає ся почислені. Колиб справді мала наступити зміна системи правління, то небезпека грозить тепер вже не конституції, але молодотурецкій самовладі.

Галицький сойм.

(Докінчене 81. засіданя з середи дня 16. лютого 1910).

З дневного порядку почала ся подрібна розправа над Бюром патронату.

При I. точці (приняте до відома звіту кр. виділу про діяльність Бюра) п. Скварко заявив, що а клябом буде голосувати проти одобреня звіту кр. виділу, бо є неточний, поверховний і невірний а закидів руских послів не пояснено.

Пос. Стефчик не відповідав на закиди і факти піднесені рускими послами а оперті на урядових звітах, цифрах і датах, а порушив лише дивідацію спілки в Фельдбах і ствердив, що надужитя діяли ся там протягом вісьмох літ, бо ревізії патронату були поверховні.

П. Стефчик виступав яко посол і яко директор Бюра патронату, стже яко обжалований, оборонець і суддя в одній особі. Бесідник заповідав, що промови польских послів, а головно п. Стефчика розкине між нарид, щоби пізнав оборонців своєї системи.

Пос. Манух відкивав закид п. Стефчика, начеб Русини агітували проти Бюра патронату. Противно Русини були за ним, а невдоволенє з діяльності Бюра має своє жерело в сторонничім поведєню Бюра при організації нових спілок і при творєню спілкових округів.

Русини мимо заперенєв з міродатної сторони є кривджені, а не рівноправні, а лише рівноправність може усунути закиди.

П. Т. Старух вказав, що навіть на поле

економічне і фінансове введено політику. Плоди сеї політики вже показують ся. Там, де колись між Русинами а Поляками і латинниками панувала згода, тепер лютує ненависть, вражда і затроює родинне житє. Райфайзенки, які по інших краях стали так корисними, у нас викликали ненависть і ворогованє. Бєсїдник не є ворогом польского народа і ніколи проти него не виступав. Також вдоволений з того, що в західній Галичинї спілки розвивають ся добре, але зазначає, що на ті спілки ідуть так польські як і рускі гроші, і не може тут бути подвійної міри. Русини будуть в будучинї слїдити пильно розвиток спілок, щоби права руского народу не ломити.

Будучина як руских, так польских хлєспів, полягає на тїм, щоби видерти ся з кїтїв лихварів, спосіб віддовження лежить в Райфайзенках. Тому звиває, щоби не ятрити, бо тоді інституція в дійсности так позиточна, приносить лиш шкоду.

Пос. др. Пілят, начальник III. департ. зая-

Русини эле на тїм вийшли би). Мимо того, про шу, щоби ту ідею будучини тепер взято під розвагу. (Оплески).

По промові звітника пос. Жардецкого I. точку прийнято.

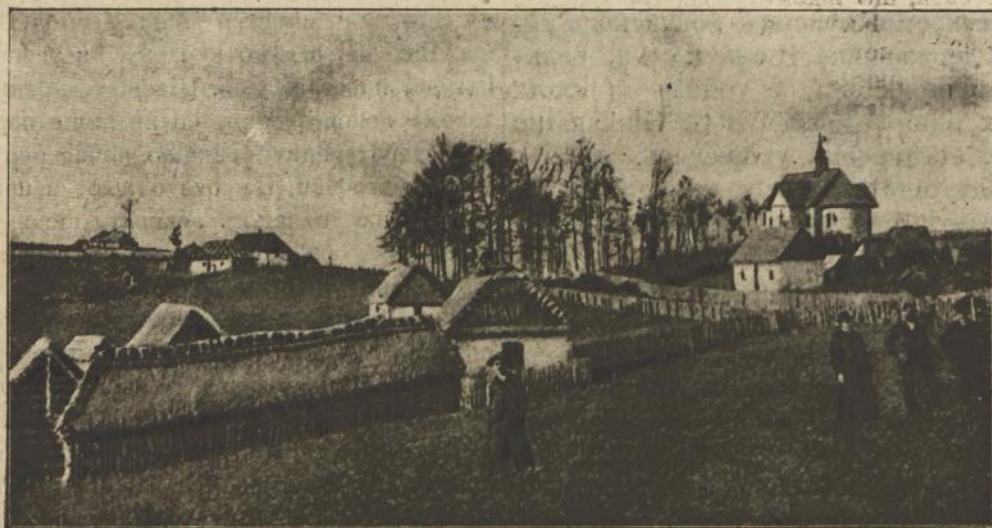
Пос. Старух при II. точці (помноженє етату урядників Бюра) домагав ся бодай одного люстратора Русина, або низшого концептового урядника Русина. Помноженє етату вплине на скоршчу полагоду справ. По селах бушує лихва, а кас не закладає ся роками, бо нема ким робити. Відтак прийнято II. точку і на тїм маршалок перервав наради до вечера.

Вечірнє засїданє почало ся о год. 8³/₄.

При III. точці (пільги в скарбових належностях) пос. Старух висказав здивованє, що сойм давнїше не постарав ся о стемплєві пільги для Райфайзенок. Ухвалєнє резолюції до правительства в сїй справі не поможе.

Внесенє трєте комісії прийнято.

До IV. внесенє (амїна статута Центр. Каси) п. Левицкий зазначив, що потреба змїни стату-

Руска церква в Девятинї (в Боснї) бѣлована в рр. 1901—1903, і хати наших переселенцїв.

вив, що рускі закиди є безпідставні, бо рускі спілки на рівноправности виходять лїше, як польскї.

Пос. Думка оповїв, що мешканцї з Купчинєць зголосили ся до Бюра о спілку, а кр. видїл відписав, щоби порозумїли ся з латинниками, яких на Купчинцї було 30. (П. Стефчик: Але спілку заложено руску!) Від сих 30-ти неграмотних зібрано підписи, однак показало ся, що они не можуть дати поруки. Бєсїдник намовляв їх до згоди, але они заявили, що не пристають, бо з кр. видїлу обїцали їм 10.000 на касу.

Пос. Стефчик відповїв, що в Купчинцях зголошено руску і польску спілку, а заложено руску. Творенє спілкових округів дїє ся на підставі дійсних відносин. Здержанє діяльности Бюра в послїдних роках було наслідком балканської заверухи. Надужитя, як у Фельдбаху дїють ся всюди. Одним словом — Бюра патронату поступає безсторонно і має довіру руского населєня, а доказом сего письма від сєлян, які Бюра одержує Рускі молочарскї спілки користають з всїх уладжень, подїбно як польскї, а крім сего ще мають субвенцію.

Пос. др. К. Левицкий зазначив, що рускі часописи виступають проти шкідливої системи, що опанувала тою інституцією. Коли на спілки ідуть рускі і польскї гроші, то і оба народи повинні в них бути однаково трактованї. Видїл краєвий має за малу власть над діяльністю патронату а все зложено на одного чоловіка, котрого поведєнєм рускїй нарїд не є вдоволений. Відповідь що до Купчинєць, Кальвякова, Зелєної не вдоволяє, бо акти говорять що иншого, а такі річи ідуть від села до села і до часонсїя а нарїд цілком невдоволений. „Союз госп.-молочарскїй“ ніякої субвенції не одержує. Відношенє капїталів власних до чужих в спілках є ненормальне. Звіт повинен докладно подавати місцевости і особи, що допустили ся надужить. Зжандань конференцій повітових делегатів спілок полагоджено тїлько внесенє що до увільненя стоваришень від оплат належитостей, а не полагоджено домагань що до змїни устрою спілок, щоби за примїром інших провінцій основою для них була організація після народностей пр. як в Чехах. Через роздїл звикнуть з економічного поля міжнародні спори і політика. (П. Стефчик: Се є ідея будучини, дуже можлива, але тепер

Стефан Грицай, кравець, місто голова Читальнї „Просвїти“ в Прияворї, з жінкою і жіничиною сестрою. Родом з Черемшнї (пов. Золочїв).

та, бо змїна статута має на цілі підвисшити фонди Центр. Каси для спілок, а тимсамим буде заспокоєнє бїльше запотребованє спілок. Додатною появою є факт, що ширюка краю до висоти 5 мїлїонів кор. обмежує ся тїлько на ті зобовязаня каси, на які дасть окремай дозвїл кр. видїл. Бєсїдник заявив ся за внесенєм.

По промові п. Вітоса прийнято і ту точку і резолюцію п. Кшечуновича з зазивом до правительства, щоби закон о лихві (з 1881.) доповнило новелою, яка розширила би постанови о сути лихви на деякі лихварскї практики в яких процент позички невеликий, але її кошти стають справдїшною лихвою.

Відтак полагоджено звіт бюджетової комісії що до звільненя Центр. Каси для рільн. спілок від додатків до податків, з вїмкою державних

Пос. Макух признав сей закон корисним. Заявив лишє, що не засягнуто думки рад громадских і повітових, хоч іде тут і о їх додатки.

Звіт гром. комісії о петиції м. Кракова в справі змїни будівельного закона прийнято без розправи а закон про увільненє нових і перебу-

лованих домів в Бялій від додатків до податків прийнято у всїх трєх читанях. Почала ся відтак розправа над неполагоджєним задля браку комплекту наглим внесенєм пос. Кивєлюка о рускі школи у Львові. Наглість відкинєно а палата розправляла над наглюстю внесенєя посла Курівця в справі виборів в Калушчинї. Внескодавець заявив, що від полагоди внесенєя залежать недалекі вибори до ради повітової, а від них доля цілого повіту. Дотепер мимо лихої виборчої ординації робота в калускїй радї повітової яко тако ішла, мимо того, що Русини були в меншости. Тепер староство розложило податки перед сими виборами фалшиво, скривдило навіть велику посїлість. (Пос. Левицкий: Один раз!). Перед двома роками було в Калушчинї 6 вірїлїств, тепер староста сотворив їх 72! Се все є жидівскї купці, або лихвари, що не мають ні грядки табулярної власности. Таке нечуване насильство над законом дїє ся, бо так хоче приятель старости п. Йойна Візельберг. Коли такі елементи заволодїють радою повітовою, то хлїбороби не мають там що робити. Намїсництво два рази завертало акти, але тепер їх затвердило. Бєсїдник не може зрозумїти, як в намїсництві могли щось подїбного недобачити. Встанє зажадати актів з табулі в Станїславові, щоби переконати ся про фактичний стан річий. Бєсїдник відтак подав кілька примірїв з діяльности старости. Неподатливих міщан і ремїсників гнобїть податками, прим. А. Серафинови вимірив 500 К податку за фабрику, що є малим дїлком. (Оплески).

П. Т. Старух заявив, що коли бї в иншїй державі так напїтновано урядника, то такого урядника телеграфїчно засуспендовано би. Але калускому старості все уходить, бо він потребує один радник намїсництва. Намїсник повен телеграфїчно засуспендовати тако старосту як то вже раз зробив і зискав собі довіру в дїтичній околиці. (Оплески).

Пос. др. К. Левицкий, генер. бєсїдник проти, заявив ся за внесенєм. Староста хоче зробити спільне діланє великої і малої земскої посїлости в калускїм повіті на користь курїї найвисше оподаткованих зі шкодою для населєня цілого повіту. З сїх причин бєсїдник заявляє ся за наглюстю.

Ген. бєсїдник за п. Сколишевский заявив, що клуб людовцїв не попирає ніяких надужить і буде домагати ся найстрогїшого покараня винуватих. (Оплески).

Видиранє мандатів другїй народности є надужитєм, яке треба осудити. (П. Скварко: Дуже добре). Бєсїдник висказує здивованє, що з міродатної сторони досї не було ніякої відповіді. Подїбні надужитя дїють ся і в зах. Галичині, а бувають і красші. Єго клуб буде голосувати за наглюстю, аби зазначити, що кривда руского люду неменше лежить єму на серци, як польского. (Оплески).

Наглість ухвалєно голосами майже всїх присутних послїв. (Оплески).

Прийнято ще нагле внесенє пос. Козловского о помїч громадам Бобрівка і Горайске, навіщенєм голодом і відослано до бюджетової комісії і засїданє о год. 11¹/₂ закінчено.

82. засїданє в четвер 17. лютого 1910 р. почало ся о год. 10³/₄.

П. др. К. Левицкий попірав петицію гром. Станимира в справі вилучєня сеї громади зі звязи повітового суду і податкового уряду в Глинцях, а придїленє до Перемишляв, а відтак попірав кількадесят петицій Фїлій краєвого рільничого господарского тов-а „Сїльскїй Господар“ з протестом проти проєкту „Ради краєвої культури“.

Пос. Трач попірав петицію повітового видїлу в Косові о субвенцію на будову доріг.

П. др. К. Левицкий поставив нагле внесенє в справі нелегальних ухвал місцевої ради шк. і ради громадскої в Замарєтнові. Інтерпеляції внесли м. ин.: п. др. Макух в справі передслїдованя сєлян городєвским староством та в справі будови народної школи в Попєлях (пов. Дрогобич), п. Думка в справі неполагоди протесту проти громадских виборів у Малім Ходачкови, в справі надужить ради шк. окружної в Тернополї супроти учителїв і в справі легковаженя горожанських прав вїтом у Романівцї, п. Сандуляк в справі поведєня окружної ради шк. в Косові,

и. Куровець в справі водної спілки до осушення надністрянського багна в Самборі і в справі поведень заряду домен супроти господаря Левцького в Ясеню, п. Антін Старух в справі гостинця з Ліска на Угорщину, п. Л. Винничук в справі приготування кляси при рускій гімназії в Станіславові, п. Король в справі нерозписування виборів до міської ради в Жовкві та господарки міської ради і магістрату в тим місті.

П. Т. Старух заявив, що знов нарушено регулямін.

П. Кивелюк зголосив нагле внесенє, над котрим відбула ся розправа ще 9. с. м., але голосована не переведено, хоч нині вже 17-ого. Маршалок відложив голосованє ізза браку комплекту, а кілька днів опісля, знова при кінці засідання, як не було комплекту, усунув справу з дневного порядку. Маршалок нарушив § 67. регуляміну сойму і через те сойм тратить повагу. Нагле внесенє тратить значіне і перестає бути наглим. Бесідник питає, як маршалок оправдає своє поведєне.

Маршалок відповів на се, що постанови, на яку покликав ся пос. Т. Старух, в регуляміні зовсім нема. Є там противна постанова, що лишає маршалкови повну свободу рішати, чи голосованє має бути на початку чи на кінці засідання. А чому не заряджено голосованья на однім з найблизших засідань, заявляє маршалок, що при кінці двох засідань не було комплекту, а вчера вже о год. 9:30 вечером перервав розправу над иншими справами, щоби приступити до полагоди наглих внесенєв. Тому зму не можна закинути нарушенє регуляміну.

Відтак приступлено до дневного порядку. Внесенє л. Меруновича в справі позволеня громаді Новий Яричів на побір громадских оплат від спиртових напйтків відіслано без дискусії до адміністраційної комісії.

Звіт дорогової комісії про петицію повіт. виділу в справі підвищення краввої субвенції на будову гром. дороги І. кляси Красів-Вибранівка предложив в заступстві п. Мойси п. Менціньский на підвищенє субвенції з 50% на 60% дійсних коштів будови від 1. січня 1910 р.

П. др. К. Левицкий заявив, що коли так значно підвищує ся субвенція, то треба переводити контролю строгійше. Найблизші Львова дороги (в. пр. Львів-Сквили, Львів-Миклашів) прямо веможливі. Направа відбуває ся так, що навозять ся з гори шутру, котрі літама стоять на гостинці і тільки спивають комунікацію. Треба щоби краввий виділ прискорив реконструкцію, щоби львівський повіт дійшов до нормального стану. Клюб его голосувати буде за комісією.

П. Т. Старух заявляв, що львівський повіт повинен мати добрі дороги, бо з него беруть приклад инші повіти, а в краю дороги дуже лихі. А коли вже кладе ся на карк бідного населєня новий тягар, то треба доглядати, щоби не було крадежи.

П. Думка жалував ся на поганий став дорог в Тернопільщині. В тернопільськім повіті тягне ся літама робота.

По промові звітника п. Менціньского внесенє комісії прийнято.

При слідуєчій точці (підвищка субвенції на укінченє громадської дороги Рава-Мости вел.) п. Куровець попірав внесенє комісії.

П. Старух а за ним о. Колпачкевич також заявив ся за внесенєм комісії, яке по промові п. Винничука прийнято.

При дальшій точці (будова залізницї з Яворова на Любачів, Цітанів до російської границі коло Блазова) промовляв пп. Т. Старух, Скварко, Ямпольский і п. Крайньский.

Внесенє комісії прийнято.

По промовах п. Скварка, Винничука й Сандуляка прийнято внесенє комісії в справі переміни вузкокопльхової залізницї Переворск-Днів на нормально шляхову, а відтак почала ся на ради над звітом адміністраційної комісії о пе-

тицях 35 міських громад о наданє їм права побору датків від спиритусу, горівок, пива і меду.

Дальший звіт подамо завтра.

Просимо відхобити перегплату

Новинки.

— Календар. В суботу: руско-кат.: Вукола еп.; римо-кат.: Конрада. — В неділю: руско-кат.: Нед. о Митари і Фарисею; римо-кат.: Никифора.

— Руске Социльство на памятник Шевченка в Київі. Львівський „Сокил“ вніс нині просьбу до намісництва о дозвіл збирати добровільні жертви між членами своїх 500 філій на будову памятника Тарасови Шевченкови в Київі. По одержаню дозволу львівській „Сокил“ вишле кожній філії відповідну відозву і складкову листу на спис жертводавців.

— Галичанинъ доносить, що відомє „пропамятное письмо“ відчитав у Ексц. Митрополита пос. Давидяк, після чого Ексц. Митрополит відповів, що годі за промахи одиниць винувати загал москвофілів, що коли „Нива“ є припоручена Ординариатом (передплачує її аж 12 кацашів), то тому, бо она має свої значні заслуги в боротьбі з радикальною агітацією. На жалє, православна агітація прибрала також ширші розміри завдяки між иншими статієй пок. Маркова, поміщеній в календарі „Русского Слова“, в якій великі архіереї уніятської церкви, Венямин Рутский, Терлецкий, Концевич зображені, як послідні проступники, тому сьвященники, що доси поручали „Русское Слово“ своему стадови, повинні звертати увагу своїх вірних на сі „нелїпости“, в статієй видруковані. Сам митрополит вважає сю статью личною обидою, бо коли такі владики, як Рутский, Терлецкий і св. Йосафат були „последніе негодяни мошенники“, то шож говорити про него, теперішного Митрополита, який стоїть значно низше від них. Покійного Маркова треба лишати в спокою, але обовязком сьвященників, що на зібраню 2-го лютого признали органом партії „Русское Слово“, а тим самим і календар его видання, є дбати про те, щоби така „історія унії“ більше не являла ся. Настоятелі семінарії не повинні навіть знати, котрій питомець до якої партії належить. Сам Митрополит кличе до себе питомців по одному і они можуть висказувати свої жалї навіть на настоятелів. Шкода лишє, що всюди аж надто ярко примішує ся політика. При приняю до духовної семінарії не може бути мови про партійні пересвідченя питомців, бо ніхто не знає молодих людей, що стають до елекції. Стільки „Галичанинъ“ про „историческое событие“.

— В Прияворі (в Босні) отворено дня 12. с. м. читальню „Просьвіта“, яку задожено заходами місцевого пароха о. Ф. Щурка і пп. Ст. Грицай і Семака. З суєдних руских осель прибуло на збори читальні багато народа і всі з місцевими Русинами вписали ся в члени читальні. Загалні збори були в хаті п. Ол. Тимкова, який відступив свою хату на поміщенє читальні. Словом читальні вибрано о. Щурка, а місцего ловору п. Стефана Грицай (якого фотографію подаємо в нивішнім числі). Серед Русинів в Прияворі настало тепер велике одушевленє, що замість мадярського сьвященника дістали свого. Небавком виїздить на парохію до Деятина о. Кіндій з Галичини. Замітимо, що Деятин віддалений від Приявора около 36 кілометрів.

— Нові гімназії. В соймовій комісії шкільній предложив вчера пос. Гальбан реферат в справі заложєня нових гімназій, а се: у Львові рускої гімназії, в Рогатині польско рускої рівнорядної гімназії, в Яворові утравістичної, а в Чорткові польської. Над тими внесеннями вивязала ся дискусія. Пос. К. Левицкий дуже остро виступив проти такого полагождєня справи. Продовженє дискусії відложено до нині рано. До голосу записав ся пос. Макух.

— Пятьсотна філія. Нині внесенє до намісництва статуту пятьсотної філії львівського „Сокола“, яка засновує ся в Улючи, березівського повіта. Зпоміж півтисячки філій є 23 гімнастичні а решта пожарні. При сій нагоді годять ся пригадати, що першу філію львівського „Сокола“ заложено в Станіславові дня 14. мая 1902 року. За несповна 8 літ львівський „Сокил“ заложив пів тисячі пожарно-гімнастичних товариств, яких дальший зріст і розвиток є заповнений.

— Про українські відчити в Харкові доносять „Раді“: В неділю дня 6. с. м. в сьвітлиці тої самої реальної школи; де колись вчив ся наш земляк, щирій Українець і завзятий авитяжець просьвіти народної Борис Грінченко, у перше пролунало его імє. Був відчит в чарівним ліхтаром. Читало ся его оповіданє „Без хліба“. Людий зібрало ся до 500 душ. На початку відчиту показано портрет д. Бориса і сказано про него декілька слів, а потім читало ся оповіданє. Читала Христя Алчевска. Малюнками чарівного ліхтаря ілюстровано такі моменти: 1) Карпо іде просити збіжя, 2) Карпо точить зерно в мішок, 3) Карпо покутує перед громадою свій гріх. Се-гож таки дня в Москалівці читано Квітчине оповіданє „Перекотиполе“. Слухали его в великим захопленєм; як відчит скінчив ся, дуже дякували та ще прохали читати щось подібне. Школа була повна слухачів. Було людий зі сто. Їх дуже цікавили усякі навіть дрібницї, що вперше були на сьому відчиті н. пр. малюнок з написом: „Тихо: починає ся читанє“, — другий — з написом: „Перепочинок“ (антракт), третій — з написом „Конець. Просимо виходити помалу та без гвалту“. Чули ся вислови: „От ловко! Се по настроючому“. І се „по настоящому“, себто, що справа робить ся так серйозно навіть в дрібницях, зацікавило і тішило слухачів. А слухачі були не діти, а все поважні чоловіки, жінки і дівчата. І ще сказати, се були звичайні середні харківські горожани. Словом, тут є ґрунт, до якого можна і треба прикласти руки. — Д. Писочинсь.

— Демонстрация за виборчою реформою. На вчерашнім засіданю міської ради львівської радний др. Алекс. Лісевич заінтерпелював президента міста, чому комісія для міської виборчої реформи не сходить ся на засіданя і чому в соймі не переводять виборчої реформи. Галєрия числено обсаджена почала тоді кричати „ганьба!“ і т. ин. На інтерпелляцію зачав відповідати през. Цюхціньский, викручуючи ся там, що Українці своєю обструкцією спивають соймову виборчу реформу: „от прим. пос. Старух промовляв нині (в четвер) аж шість разів“. З галєрії відозвали ся тоді ріжні голоси, а між иншими пос. Вітк. до якого радні кричали, щоби сидів тихо! Презид. Цюхціньский сказав дальше до галєрії, що не хотів би нікого спивовати у висловленю своїх поглядів, але не chciałбым widzieć na tej sali Ukraińców, którzy by udaremniali naszą pracę! Ціла рада загреміла тоді оплесками на доказ, що похвалює слова свого президента. Який пан — такий крам. Словом: Безмежний шовінізм.

— Стипендії тов-а ім. „Просьвіта“. Головний Виділ Товариства „Просьвіта“ у Львові на засіданю дня 8. лютого 1910. р. уділив стипендійні підмоги отсім петентам: 1) Гаврилко Михайло ст. Акад. шт. кр. 300 К, з фонду стипенд. ім. Т. Шевченка; 2) Васюта Осип, ст. III. р. політ. і Кривень Андрій уч. II. кл. гімн. в Рогатині з фонду стипенд. ім. Теодора Качали по 120 К; 3) Цебушник Дмитро, ст. філософ. в Чернівцях з фонду стипенд. Івана Залуцького 340 К; 4) Саноцкий Юрий Василь, ст. I. р. прав у Львові з фонду стипенд. ім. Евзєвія Грушкевича 200 К; 5) Заворотюк Олекса уч. IV. кл. гімн. в Перемишлї з фонду стипенд. ім. Франца Фронца 180 К; 6) Сапрун Северин уч. III. кл. гімн. в Перемишлї з фонду стипенд. ім. Михайла Спожарского 180 К; 7) 10 підмог з фонду стипендійного ім. Станіслава Новосада призначених для учеників шкїл середних розділено в отсей спосіб: Король Семен уч. IV. кл. Акад. гімн. у Львові, Гурнякевич Антін ученик IV. кл. філії акад. гімн. у Львові, Гуглевич Іван уч. II. кл. II. гімн. у Львові, Затварницький Іван уч. II. кл. Акад. гімн. у Львові, Околот Іван уч. V. кл. рускої гімн. в Перемишлї, Залуцкий Теодор уч. I. кл. гімн. в Станіславові, Демянчук Василь уч. III. кл. гімн. в Станіславові, Кос Никола уч. II. кл. гімн. в Станіславові, Мушкєвич Богдан уч. II. кл. гімн. в Стрию, Скалій Станіслав уч. VI. кл. реальної шк. в Ярославі, Глібовицкий Сильвестер Самуїл уч. V. кл. гімн. в Бучачі, Гладкий Стефан уч. V. кл. гімн. в Тернополі, Крохмалюк Антін уч. IV. кл. гімн. в Тернополі, Юрків Іван уч. I. кл. гімн. в Бережанах, Гаморак Нестор уч. VIII. кл. гімн. в Коломиї, Бодруг Ілько уч. IV. кл. гімн. в Коломиї, Романюк Василь уч. II. кл. гімн. в Золочеві, Куз. в Ілько уч. IV. кл. гімн. в Дрогобичі, Худа Іван уч. I. кл. гімн. в Яворові, Кассіян Василь уч. IV. кл. шк. реальн. в Снятині, — усі по 120 К; 10 підмог з фонду стипендійного ім. Ст. Новосада призначених для дівчат розділено в сей спосіб: Ученицям рускої семінарії Тов. педагогічного у Львові: Єзерска Ірина уч. IV. р. 240 К, Посацка Ольга уч. III. р. 120 К, Демчишинівна Олена уч. IV. р. 120 К, Гапушевска Олена уч.

ЦЕРКОВНІ РІЧИ
красні і дешеві продає
ЙДІТЬ ТУДИ З ДОВІРЄМ ЯК ДО СВОЇХ!

оснозана духовенством для добра церков
„ДОСТАВА“
У ЛЬВОВІ при ул. Рускій ч. 20.
в Станіславові, ул. Смольки ч. 1.

Гарні фелони, ліхтарі, сьвічники і пауки, чаші і монстранції, хоругви і матерії, всякі хрести (процесійні, на престольні, ручні, металеві і різьблені), кивоти і траподи, процесійні образи і плащениці, євангелії, парадні дивани, дзвінки, штучні цьвіти, ріжні образи (для церков і для хат), — доставляє дзвони і нагробні хрести, поручає добрих різьбарів для іконостасів, приймає золочєня чаш і напору риз, та виробляє сокильські і січові прапори. — — — 109(11—?)

IV. р. 120 К. Оливинська Ольга уч. III. р. 120 К. Богуславська Стефанія уч. I. р. 120 К. Сіменівна Софія уч. IV. р. 120 К; ученицям ліцею руского інститута в Перемишлі: Федашівна Софія уч. VI. кл. 120 К, Кмидикевичівна Наталія уч. IV. кл. 120 К, Коблянська Софія уч. VI. кл. 120 К, Даниловичівна Любов уч. VI. кл. 120 К; ученицям приватної рускої гімназії СС. Василянук у Львові: Дзельська Євгенія уч. II. кл. 120 К, Гіжовська Марія О. уч. III. кл. 120 К; Левицка Ольга уч. торг. Акад. у Відні 240 К, Пшеничка Стефанія Текля уч. II. кл. учит. сем. в Стрию 120 К, Завадська Марія Зюзанна уч. VIII. кл. з Коломиї 120 К, Осідачівна Євгенія уч. I. кл. прив. гімн. жін. СС. Василянук в Яворові 120 К, Апостолоківна Йосифа уч. I. кл. прив. учит. сем. в Коломиї 120 К. При наділюваню сими підмогами руководив ся Головний Виділ Тов-а „Просвіта“ виключно зглядом на поступ в науці і степенъ убожества.

— **Кацапські розбишаки.** В Крехові, жидачівського повіта — як доносить „Діло“ — напали кацапи на пароха з сусіднього села Яйловець, о. С. Борачка, і селян, які з ним їхали і побили їх колами до крові. О. Борачок з 7 ма своїми парохіянами приїхав був до Крехова до місцевого учителя, видлового філії „Сільського Господара“, щоби уконституувати садівничо-огородничо-пасічничу секцію. Коли вечером вертав домів, напали на їдучих кацапи. Як тільки фіра виїхала з села, вискочило з ровів 8 москвофільських „доблестныхъ крестьянъ“ з колами і почали валити, куди попало. Порозбивали голови, що кров дюрком ляла ся; о. Борачок тільки тому виніс цілу голову, що удар призначений для него, розбив голову его сусідови, який старав ся захистити від удару свого пароха, хоч і він все таки дістав кілька ударів. Коли фіра о. Борачка втікла від розбийників, напали они на другу фіру, на якій їхало 3 людей; тут також порозбивали голови і одному вибили око. Очевидно, що напад був упрянований. Жандармерія веде в тій справі слідство, глядаючи за тими, що намовили мушкетерів палочників кацапів до розбою.

— **Пригода на залізниці.** Дирекція залізниць державних подає до відома: Дня 14. с. м. при вїзді поїзду тягарового ч. 1286 около 8. години вечером до пристанку в Дорожіві межі стациями Добрівляни а Дубляни Кранцберг на шляху залізниці Стрий Хирів пукла вісь одного воза цистернового а наслідок того віз той вискочив із шпів. В наслідок тої пригоди настало опізнене поїздів osobowych ч. 1220 і 1229, але з персоналу службового ніхто не потерпів нічого.

— **Ізда залізницею даром.** Вчора рано побачено перед стациєю Підзамче на сходах вагона тягарового поїзду, який їхав з Підволочиск до Львова, якогось хлопця. На стациї Підзамче придержано его і передано поліції. Був се 17-літній Карпо Вороновский з Гумніск, камінецького повіта, який не маючи гроша поїхав „занцем“. Найдено при нім кусень ковбаси, кавалок хліба і робітничу книжку. Відний хлопець жалував ся, що хоче заробити на життя, а не маючи ні сентика при душі, не міг інакше дістати ся до Львова. До тягарового поїзду причепив ся в Краснім вночі і над раном був у Львові. Хлопця замкнуено до поліційних арештів.

— **Князь — жебраком.** В місті Тагаурозі у Росії, пізнали сими днями між тамошними старцями-жебраками князя Болховского. Родом він з казанської губернії. В молодості покинула его жінка і вступила до театру, тоді князь роздав свос майно між родину, а сам пішов по Росії богомільцем. Ходив по відпустах, а вкінці пустив ся на жебрацтво, бо не було з чого жити. До того, що він з княжої родини, він нікому не признавав ся. Аж в приюті для убогих в Тагаурозі випадково пізнали его. Князь-жебрак має тепер 52 літ, уміє кілька чужих мов і взагалі є образованим чоловіком.

— **„Заяці“ в поїзді міністра.** Оводі приїздив з Петербурга на Україну до Катеринослава російський міністер війни Сухомятов. Коли він вертав назад до Петербурга, почув одної нечи, що хтось лазить по даху его вагона. На найблизшій стациї переконалисе, що були се „заяці“, то є такі „пасажери“, що їздять без білетів. Кондуктори сховали їх на дах залізничних вагонів, а они попали якраз на віз міністра. За се ціла бригада залізничників того поїзду зістала видалена зі служби. Ходять знов слухи, що ті віби „заяці“ мали бути революціонерами, тай хотіли виконати атентат на міністра.

— **Про славний колись Чигирин** пишуть до „Ради“: Великий та багатий славою Чигирин те-сер зовсім зачепав. Українське життя в ньому не визначає ся нічим. Тільки й того, що висують сюди скілка примірників „Ради“. Є тут і народна бібліотека. Торік бібліотека виписувала „Раду“, „Літ. Наук. Вістник“, а сего року не виписує нічого українського. Чигиринці сидять на печі. Молодь думає тільки про грошки та гулянки. Одно тільки і тишить око в Чигирині: хлопці й дівчата (біднота) гарно співають українські пісні. Як би хто узяв ся згуртувати співців, то чув би добрий український хор.

— **Найбільше ножиць** має редакція „Канадійского Фармера“. Має їх тільки, що може дати кождому свому передилатникови. В кождім числі читаємо в тій часописи „вступну статю“ отсего змісту: „Чи Ви глядите за доброю і острою парою ножиць? Ми знаємо, що так, бо кожда людина потребує ножиць і в кождім домі они потрібні, але не кождого дня ви можете дістати сю пригожу річ безплатно. „Канадійский Фармер“ буде уважати на те, щоби ви дістали сю пару ножиць без видатку одного цента. Спосібність є лише одна, щоби дістати ці ножиці а то заслати 1.50 долъ. за цілорічну передплату за „К. Ф.“. Кождому старому (не новому) предилатникови, що пришло 1.50 долъ, вишлемо презент одну пару ножиць, але лише тоді, коли згадасте про се, як будете посилати гроші. Пришлете 3 долари, ми пішлемо вам дві пари ножиць. Думаємо, що се заінтересує вас і ви поставитесь до сего сильно і не тратячи час постараетесь сі ножиці дістати тим більше, що се оферта не на довго. Видаток за ножиці і ви-скалка буде нас коштувати багато, але за се ми хочемо, аби ваші старі передилатники заплатили те, що винні а попри те хочемо дістати багато нових передилатників. Отже пошпортайте в своїй кишени і посилайте свою передплату а дістанете сей нечуваний (!!!) презент, кождому так потрібний. Не тратьте нагоди! Спішіть ся!“ — Чисто по американськи.

Телеграми

з дня 18. лютого.

Відень. Цісар дня 17. с. м. санкционував проєкт конституції для Босни і Герцеговини. Ті закони обнимають: кравний статут для тих крав, виборчу ординацію, регулямін нарад сойму, закон про стоваришеня, збори і про повітові ради.

Відень. Цісар надав президентови кр. суду у Львові д-рови Едвардови Бавхоєи з нагоди перенесеня его на власну просьбу в постійний стан супочинку, командорський хрест ордеру Франц Йосифа з зізвудою.

Важке для съвѣщеників!

Богословіє норовствєнне

Д-ра Йосифа мильницького

почетного пралата папского, крылошанина соборного митроп. капітули у Львові, доктора св. Богословія і пр.

Книжка отся на ново появилася. Перша і друга часть, том I. (стор. 511—XXI) коштує 5 К. франко почтою 5 К 30 с. Трета часть, том II. (стор. 409—XIII) 4 К, франко почтою 4 К 30 с.

Діло ознакомляюче чытача точно зі всею наукою норовствєнности і з практичними єї питаннями, з відомостями із філософії, догматики, права канонічного і літургії при належнім углядненю найновіших рішень св. Престола Римского та всіх архієпарх. постанов.

Дістати можна у автора і через книгарню Інститута Ставропільского та через книгарню ім. Шевченка у Львові (Рынок 10). 126(1—3)

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 16. до 28. лютого 1909.

Найгарнійша сензация

ФОКИ і ЛЬВИ МОРСКИ калітара Ве-Ба. Верх тресури. — РЕМАТЕ і БЛЯЙ аачарований готель. — OCCY LANORES квартет парських апапів. — 6 УЛЯНОВ співи і танці російські. — БУРМІСТР в КЛОПОТІ фарса. — ВІТОГРАФ 10 величавих новостий і т. д. і т. д.

Щоденно о 8. год. вечер представлєна. В неділі і свята 2 представлєна о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що пятинці High-Life представлєне. Білєти вчасніше можна набути в конторі Плогоа при ул. Кароля Людвика ч. 5

Для прикрашеня

комхат і Читалєхь!

ТАРАС ШЕВЧЕНКО в домовині і
МО ГИЛА ШЕЧЕНКА над Дніпром

Картини Сластьона виконані в артист. інституті Ангерера у Відні у величївї 24+30 см. можна набути в книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, Рынок ч. 10; за 80 сотиків без нересилки, за 1 К з нересилкою (franco). Прибуток з ровпродажі жертвував радн. Ол. Барвіньский на памятник Т. Шевченкови в Києві.

Ол. Барвіньский. Историчний огляд засновни Народного Дому у Львові (на основі жерел). — Ціна 80 сотиків.

Ол. Барвіньский, 3 останних десятиліть XIX віку. — Ціна 40 сот.

W sprawie uniwersytetu lwowskiego list-Edw. G n i e w o s z a, szefa sekcijnego ministerstwa wyznań i ośw. do Alexandra Barwińskiego — Ціна 10 сот.

Гомерова Одиссея, переклад Ніщиньского (Байди) Ч. I і II. — Ціна 4 К 40 с.

Метаморфози Овідия, переклад Сердешного — Ціна 1 К.

Григорій С. Скворода. — Ціна 30 с.

Кониський, Непримирена. — 40 с.

Куліш, Дон Жуан Байрона. — 40 с.

Антін Головатий, Уманця. — 30 с.

Шевченко, Наймишка, повість. — 60 с.

Кляшніа 30 с.

Проф. Ратміров, повість Мордовця. — 40 с.

Оржешко, Великий, новеля. — 50 с.

Юв, переспів П. Ратая. — 1 К.

Можна дістати через адміністрацію „Руслана“ або в книгарні Н. Товариства ім. Шевченка.

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. січня 1910.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	вночі
Кракора	5:50	8:55	1:30	5:45	9:51
Кракора	7:25	9:50	—	8:40	2:30
Тарнова	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:15	5:40	10:30
Червоєць	8:05	—	2:05	5:58	9:30
Червоєць	—	—	—	6:40	12:20
Станиславова	5:45	—	—	—	—
Коломиї	—	10:20	—	—	—
Стрия і Тухалі	7:29	11:45	4:25	—	11:00
Самбора	8:00	9:57	2:00	—	9:00
Сокала	7:10	12:40	4:50	—	—
Яврова	8:05	—	5:00	9:00	—
Брухович (щодня)	—	—	5:11	—	—
Підгаєць	—	11:15	—	—	9:58
Винник	—	—	—	—	12:10
На Підзамче з:					
Підволочиск	7:01	11:40	2:00	5:15	10:12
Бродів	7:01	—	2:00	5:15	10:12
Підгаєць	—	10:54	—	9:44	11:55
Винник	7:26	—	—	6:29	—
На Личаїв з:					
Підгаєць	—	10:36	—	9:27	11:38
Винник	—	7:08	—	6:11	—
Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	вночі
Кракора	5:50	8:25	3:15	7:00	11:15
Кракора	—	8:40	8:12	7:35	12:45
Радзева	—	—	3:30	—	—
Підволочиск	6:20	10:—	2:16	8:00	11:10
Червоєць	6:10	9:35	—	—	10:38
Червоєць	—	9:10	2:23	—	2:50
Станиславова	—	—	2:50	—	—
Коломиї	—	—	—	6:00	—
Стрия	7:30	—	1:45	6:56	11:25
Самбора	8:00	9:05	3:40	—	10:45
Сокала	6:14	11:05	—	7:10	—
Яворова	8:20	—	—	6:30	—
Брухович (будні дні)	—	—	3:20	—	—
Брухович (нед. і св.)	—	—	2:01	—	—
Підгаєць	5:58	—	—	6:16	—
Винник	5:52	—	—	—	—
З Підзамча до:					
Підволочиск	6:35	11:00	2:31	8:29	11:32
Бродів	6:35	11:00	2:31	8:29	—
Підгаєць	6:12	—	—	6:30	—
Винник	5:35	—	1:30	—	—
З Личаєва до:					
Підгаєць	6:32	—	—	6:50	—
Винник	5:53	—	—	—	—

ЗАМІТКА: Поезінні поїзди печатані товстим друком. — *) Лише в неділі.